

شبیهسازی عددی توربین بادی محور عمودی داریوس دارای سه پره مستقیم

D

()

شایسته امینی^۱، محمودرضا گلزاریان^۳ ۱– دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه مهندسی بیوسیستم، دانشگاه فردوسی مشهد ۲– عضو هئیت علمی گروه مهندسی بیوسیستم، دانشگاه فردوسی مشهد * ایمیل نویسنده مسئول:<u>m.golzarian@um.ac.ir</u>

چکیدہ

محدودیتهای برقرسانی و تأمین سوخت برای مناطق دورافتاده، استفاده از انرژی باد و سایر منابع انرژی تجدیدپذیر را توجیه می کند. هزینههای پایین تولید انرژی از طریق باد به عنوان یکی از منابع انرژی تجدیدپذیر عامل مهمی بوده است تا بسیاری از کشورهای جهان به فکر ساخت توربینهای بادی بزرگ و کوچک بیفتند و تلاشهای تحقیقاتی گستردهای برای بهبود تکنولوژی تولید برق از طریق باد انجام شود. امروزه خیلی از مزارع کشاورزی دور از خطوط و منابع انرژی قرار دارند، بنابراین نیاز به تولید انرژی در محل داریم. توربینهای بادی راه حل امیدبخشی را برای مناطق دور از شبکه عرضه می کنند. توربینهای بادی محور عمودی توانایی تولید برق در مقیاس بزرگ را ندارند، اما برای تولید انرژی در مکان هایی که دور از خطوط توزیع اصلی قرار دارند، واحدهای پراکنده تولید برق در مقیاس بزرگ را ندارند، اما برای تولید انرژی در مکان هایی که دور از خطوط توزیع اصلی قرار دارند، واحدهای پراکنده تولید در مقیاس کوچک ترجیح داده می شود. در این مقاله به طور خلاصه به مطالعه روشهای مدل سازی آثرودینامیک توربینهای بادی محور عمودی پرداخته و یک نمونه توربین بادی محور عمودی با استفاده از روش دینامیک سیالات محاسباتی، شبیه سازی شده است. شبیه سازی به صورت دو بعدی با استفاده از مدل توربولانسی SST سه و به کمک الگوریتم PII انجام شد. تیزی نشان داد که شبیه سازی دو بعدی با حداکثر اختلاف ۱۲ درصدی در نسبت سرعت نوک ۲۵/۵، از دقت مناسبی در مقایسه با نتایج تیزی بر برخوردار است.

واژدهای کلیدی: توربین بادی محور عمودی، دینامیک سیالات محاسباتی، شبیهسازی عددی

مقدمه

با توجه به کاهش ناگهانی سوختهای فسیلی به عنوان منابع متعارف انرژی، افزایش قیمت، تأثیر مخرب بر محیط زیست، محدودیتهای برقرسانی و تأمین سوخت برای مناطق دورافتاده، تقاضا برای منابع انرژی تجدیدپذیر روز به روز افزایش یافتهاست (Tummala *et al.*, 2016; Lenug and Yung, 2012). استفاده از انرژی باد دارای پیشینه طولانی میباشد. در ابتدا بشر از انرژی باد برای آسیاب کردن غلات و پمپاژ آب از چاه توسط آسیابهای بادی استفاده می کرده است. امروزه خیلی از مزارع کشاورزی دور از خطوط و منابع انرژی قرار دارند، بنابراین نیاز به تولید انرژی در محل میباشد. توربینهای بادی محور عمودی راه حل امیدبخشی

را برای مناطق دور از شبکه عرضه میکنند. به طور کلی توربینهای بادی از نظر محور دوران به دو دوسته محور افقی ^۱ و محور عمودی^۲ تقسیم بندی می شوند. توربینهای محور عمودی خود به دو دسته توربین های محور عمودی بر پایه نیروی لیفت^۳و توربینهای محور عمودی بر پایه نیروی درگ^۴ نیز تقسیم بندی می شوند (Mahale *et al.*, 2015). اولین توربین بادی مورد استفاده بشر در منطقه سیستان نصب شده است (Spera, 2009). توربین ساونیوس^۵ توربین محور عمودی بر پایه نیروی درگ است که توسط طراح فنلادی آن سیگارد جوهان ساونیوس در سال ۱۹۲۲ اختراع شد. این توربین در حالت کلی از دو بخش مقعر و محدب (شکل ۱) تشکیل شده است. نحوه عملکرد توربین به این صورت است که باد نیرویی را در جهت خود به پرههای توربین وارد می کند، علت چرخش روتور این است که نیروی درگ باد در بخش مقعر از بخش محدب بیشتر است (Tilham, 2011; Bhutta *et al.*, 2012).

شکل ۱: ساز و کار توربین بادی محور عمودی ساونیوس (Ali, 2013)

توربین داریوس^۶ توربین محور عمودی بر پایه نیروی لیفت است که توسط ژان ماری داریوس در سال ۱۹۳۱ اختراع شد. نحوه عملکرد توربین به این صورت است که شکل ایرفویل^۷ یا مقطع عرضی پره باعث می شود که سرعت جریان سیال در قسمت بالای ایرفویل از قسمت پایین بیش تر باشد، بنابراین طبق قانون برنولی فشار در قسمت بالا کم و در قسمت پایین بیش تر و باعث ایجاد لیفت به سمت بالا و چرخش روتور می شود. برآیند سرعت باد و سرعت هوای ناشی از چرخش روتور که اصطلاحا سرعت نسبی نامیده می شود، عامل چرخش ایرفویل می باشد (شکل ۲) (Óskarsdóttir, 2014; D'Ambrosio and Medaglia, 2010).

3 Lift-Based

D

()

- 4 Drag-Based
- 5 Savonius
- 6 Darrieus
- 7 Airfoil

¹ Horizontal Axis Wind Turbine (HAWT)

² Vertical Axis Wind Turbine (VAWT)

شکل ۲: ساز و کار توربین بادی محور عمودی داریوس (Óskarsdóttir, 2014)

توربینهای محور عمودی دارای دارای مزایا و معایبی میباشند. یکی از مزایای مهم توربینهای بادی محور عمودی این است که به دلیل عدم وابستگی به جهت باد ورودی به سیستم کنترل یاو⁽ که روتور را مانند توربینهای محور افقی در راستای جهت جریان باد قرار میدهد نیاز ندارند (Burton *et al.*, 2001). اما مهمترین عیب توربینهای محور عمودی راندمان بسیار پایین آنها میباشد (شکل ۳)، از مقایسه حداکثر توان تولیدی توربین داریوس و ساونیوس با حد بتز، ضعف راندمانی این توربینها آشکار میشود.

شکل ۳: مقایسه ضریب توان توربینهای بادی مختلف (Spera, 2009)

٣

تئوری و پیشینه پژوهش

در گذشته چندین مدل تئوری برای پیش بینی عملکرد آئرودینامیکی توربین های محور عمودی ارائه شده است، از جمله می توان به مدل های مومنتم^۱ که به سه صورت مدل لوله جریان یگانه^۲، لوله جریان چندگانه^۳، لوله جریان چندگانه دوبل^۴ بیان می شوند، مدل گردابه^۵ و مدل کسکید^۶ و اما روش های دینامیک سیالات محاسباتی^۷ که امروزه برای پیش بینی عملکرد توربین های محور عمودی مورد استفاده قرار می گیرند، اشاره کرد.

مدل های مومنتم (BEM):

این روش، یکی از روشهای رایج و سودمند در طراحی پره توربین بادی و آنالیز توربین بادی موجود میباشد. پایه و اساس این مدلها به این صورت است که از برابر قرار دادن نیروهای آئرودینامیک در جهت جریان با تغییرات مومنتم، سرعت القا شده در طول جریان به دست میآید. مزایای این روش، سهولت در اجرا، دقت مناسب و سرعت بالا میباشد. مهمترین ضعف این روش این است که برای نسبتهای سرعت نوک^۸ بالا و استحکامهای^۹ بالا، نتایج غیر صحیح و غیر معتبر خواهد بود، زیرا حل معادلات مومنتم در این موارد خاص کافی نیستند.

تمپلین در سال ۱۹۷۴، (Templin, 1974) مدل لوله جریان یگانه را که اولین و سادهترین روش برای خصوصیات عملکرد توربین بادی داریوس است را ارائه کرد. در این مدل فرض میشود که کل توربین در داخل یک لوله جریان یگانه قرار دارد. سرعت القایی در طول روتور ثابت است و از برابر قرار دادن نیروی درگ در جهت جریان با تغییرات مومنتم به دست میآید. در این مدل، اثر واماندگی ایرفویل، استحکام و نسبت ارتفاع به قطر روتور در نظر گرفته میشود، اما اثرات جریان برشی در نظر گرفته نمیشود. این مدل میتواند عملکرد کل یک توربین بادی با بارگذاری سبک را پیشبینی کند اما توان پیشبینی شده از این روش در مقایسه با نتایج آزمایشگاهی بیشتر است.

ویلسون و لیسامان در سال ۱۹۷۴، (۱۹۷۴، Wilson and Lissaman, 1974) مدل لوله جریان چندگانه را که حالت بهبود یافته مدل لوله جریان یگانه بود ارائه کردند. در این مدل فرض می شود که حجم جاروب شده توسط توربین به مجموعهای از لوله جریان های موازی مستقل تقسیم می شود و سپس تئوری BEM برای هر لوله جریان اعمال می شود. تفاوت این مدل با مدل لوله جریان یگانه

9 Solidity

D

¹ Blade Element Momentum Theory (BEM)

² Single Streamtube

³ Multiple Streamtube

⁴ Double Multiple Streamtube

⁵ Vortex Model

⁶ Cascade Model

⁷ Computational Fluid Dynamics 8 Tip Speed Ratio

در این است که در این مدل اثرات جریان برشی در نظر گرفته میشود. . این مدل هم میتواند عملکرد کل یک توربین بادی با بارگذاری سبک را پیشربینی کند.

D

پاراسچیو در سال ۱۹۸۱،۱۹۸۱، (Paraschivoiu, 1981)، مدل لوله جریان چندگانه دوبل را جهت پیشبینی عملکرد توربین بادی داریوس ارائه کرد. در این مدل محاسبات برای نیم سیکلهای بالادست و پاییندست به صورت جداگانه انجام میشود و تغییرات سرعت القایی به صورت تابعی از زاویه چرخش در نظر گرفته میشود. این مدل رابطه بهتری را میان نتایج آزمایشگاهی و محاسباتی برای نیروهای آئرودینامیکی وارد بر پره ارائه میدهد و توان را برای توربینهای با استحکام بیش تر پیشبینی میکند. ضعف این روش در این است که در قسمت پاییندست توربین و نسبتهای سرعت نوک بالا مشکل همگرایی در محاسبات وجود دارد.

باتیستا و همکاران (۲۰۱۳)، مقایسه ای بین مدل های یاد شده انجام دادند. نتایج آن ها نشان داد که مدل دوبل نزدیک ترین تطابق را از بین سه مدل به اطلاعات آزمایشگاهی دارد (Batista et al., 2013).

مدل گردابه

مدلهای گردابه اساسا مدلهای جریان پتانسیل هستند که بر مبنای محاسبه میدان سرعت حول توربین از طریق تأثیر چرخشی در دنباله پره کار میکنند. سرعت سیال در هر نقطه از میدان جریان برابر با سرعت جریان باد بدون اغتشاش ناشی از گردابههای میدان جریان است. لارسن در سال ۱۹۷۵، (Larsen, 1975) این مدل را ارائه کرد. در این مدل زاویه حمله کوچک فرض می شود در نتیجه از اثر واماندگی صرف نظر شدهاست. مهم ترین عیب مدل گردابهای این است که به زمان محاسباتی فوق العاده بالایی نیاز دارد.

مدل کسکید

این مدل توسط هرش و ماندال، (Hirsch and Mandel, 1987) برای توربوماشینها و برای اولین بار برای تحلیل توربین بادی محور عمودی ارائه شد. در این مدل فرض می شود که ایرفویل های پره توربین روی یک صفحه قرار گرفتهاند که فاصله بین پرها با فاصله محیطی توربین تقسیم بر تعداد پرهها برابر است. در این مدل خصوصیات آئرودینامیکی و المان پره شبیه تئوری لوله جریان چندگانه دوبل به طور مستقل برای نیمه های بالادست و پایین دست روتور با در نظر گرفتن عدد رینولدز و زاویه حمله به دست می آید. ویژگی این روش در این است که به زمان محاسبات معقول نیاز دارد و در نسبت های سرعت نوک زیاد و استحکام بالا مشکل همگرایی در محاسبات را ندارد.

روشهای دینامیک سیالات محاسباتی

روش دینامیک سیالات محاسباتی یا سیاف دی، تجزیه تحلیل مربوط به جریان سیال را با استفاده از روش های عددی و الگوریتمها به کمک کامپیوترها انجام میدهد. مهم ترین مزیت این روش صرفه جویی در زمان است. در این روش به طور کلی با شبکه بندی ناحیه محاسباتی و اعمال شرایط مرزی معادلات پاره ای حاکم بر سیالات با گسسته سازی با استفاده از روش حجم محدود به معادلات جبری تبدیل می شوند و به این ترتیب امکان حل عددی آن ها فراهم می شود.

الت و همکاران برای اولین بار از روش سیاف دی برای تجسم میدان جریان حول یک توربین بادی محور عمودی استفاده کردند (Allet et al., 1999).

مایتر و همکاران با استفاده از مدل آشفتگی اسپالارات آلماراس به کمک نرمافزار فلوئنت شبکه لغزشی برای توربین بادی محور عمودی داریوس دو پره مستقیم بررسی کردند (Maître *et al.*, 2005).

هاول و همکاران یک مدل کوچک توربین بادی داریوس را تحت تست تجربی در تونل باد و روش دینامیک سیالات محاسباتی قرار دادند آنها از ایرفویل NACA0021 استفاده کردند و تأثیر پارامترهایی نظیر سرعت باد، صلبیت، نسبت سرعت نوک و پرداخت سطح پره را مورد بررسی قرار دادند(Howell et al., 2010).

وانگ و همکاران از دو مدل 'URANS همراه ۵-۵ استاندارد و SST ه. برای شبیهسازی پدیده واماندگی در رینولدز پایین استفاده کردند. پس از مقاسیه نتایج این دو مدل با مدل تجربی دریافتند که مدلk-۵ SST از مدل ۵-۸ بهتر است زیرا مدل ۵-SST ویژگیهای اصلی پدیده واماندگی دینامیک مانند ساختار گردابهها را نشان میدهد (Wang et al., 2010).

کستلی و همکاران توربین بادی محور عمودی داریوس سه پره مستقیم را با استفاده از روشهای دینامیک سیالات محاسباتی به منظور پیشبینی بارهای آئرودینامیکی و ضریب عملکرد توربین مورد مطالعه قرار دادند (Castelli et al., 2011).

لی و همکاران با استفاده از دو روش RANS^۲ و LES^۳ که هر دو از روشهای دینامیک سیالات محاسباتی هستند، توربین بادی محور عمودی داریوس را شبیهسازی ۲/۵ بعدی و ۳ بعدی کردند (Li *et al*, 2013).

داناو و همکاران به مقایسه بین دو مدل توربولانسی k-۵ و k-۵ k با نتایج آزمایشگاهی پرداختند. نتایج آنها نشان داد که مدل k-۵ SST توانایی بیشتری برای مدل کردن جریان حول روتور دارد (Danao et al., 2014).

D

()

¹ Unsteady Reynolds Averaged Navier Stokes

² Reynolds Averaged Navier Stokes

³ Large Eddy Simulatin

مواد و روش ها

شبیهسازی عددی

مراحل شبیهسازی به ترتیب، ایجاد دامنه محاسباتی'، ایجاد هندسه ایرفویل، ایجاد مش یا شبکه^۲، اعمال شرایط مرزی^۳ و در نهایت تحلیل به وسیله نرمافزارهای سیالاتی میباشد. چهار مرحله اول به وسیله نرمافزار گمبیت^۴ نسخه 2.4.6 و تحلیل به وسیله نرمافزار انسیس فلوئنت^۵ نسخه 15.0 انجام شد.

دامنه محاسباتی در شبیهسازیهای عددی روی نتایج نهایی تأثیرگذار است. بنابراین باید به نحوی انتخاب شود که کمترین تأثیر را روی نتایج داشته باشد. با توجه به مقادیر بهینه توصیه شده در مقالات، طول ناحیه محاسباتی در این پژوهش، (۲۵۶*C) و عرض ناحیه محاسباتی (۲۵۳*C) انتخاب شد (۲۵۱) (Mohamed *et al.*, 2011) که C طول وتر^۶ ایرفویل است. شکل ۵ نمایی از شکل مستطیلی ناحیه محاسباتی (۲۳۱%) انتخاب شد (۲۵۱) (Mohamed *et al.*, 2011) که C طول وتر^۶ ایرفویل است. شکل ۵ نمایی از شکل مستطیلی ناحیه محاسباتی (۲۵۳*C) انتخاب شد (۲۵۱) می (Mohamed *et al.*, 2011) که C طول وتر^۶ ایرفویل است. شکل ۵ نمایی از شکل مستطیلی ناحیه محاسباتی را در نرمافزار گمبیت نشان میدهد که به شکل مستطیل می باشد. ایرفویل های زیادی به صورت استاندارد برای پرههای توربینهای بادی موجود است که در این پژوهش از ایرفویل ۲۵۵۲ می می باشد. ایرفویل های زیادی به صورت استاندارد برای پرههای توربینهای بادی موجود است که در این پژوهش از ایرفویل ۸۵۵۱ با طول وتر ۸۰۸۵ ۲۰۰ متر استفاده شد. تعداد پره ۳ و شعاع روتور ۸۵۱/۰ متر می باشد. پس از ایجاد هندسه، ناحیه محاسباتی شبکه بندی می شود (شکل ۴). شبکه بندی هم روی بیای پره ۳ و شعاع روتور ۸۵۱/۰ متر می باشد. پس از ایجاد هندسه، ناحیه محاسباتی شبکه بندی می شود (شکل ۴). شبکه بندی هم روی در این پژوهش برای صرفه جویی در زمان محاسبات و حفظ دقت نتایج، نواحی دورتر که گردابه ها میرا می شوند به صورت در شت تر و نواحی نزدیک روتور به صورت ریز شبکه بندی شد. برای دامنه محاسباتی از مش ساختاریافته و نواحی نزدیک ایرفویل از مش در این پژوهش برای صرفه جویی در زمان محاسبات و حفظ دقت نتایج، نواحی دورتر که گردابه ها میرا می شوند به صورت در شت تر و نواحی نزدیک روتور به صورت ریز شبکه بندی شد. برای دامنه محاسباتی از مش ساختاریافته و نواحی نزدیک ایرفویل از می بران می به می این می آورد. و نواحی نزدیک ایرفویل از مش و نواحی نزدیک روتور به صورت ریز شبکه بندی شد. برای دامنه محاسباتی از مش ساختاریافته و نواحی نزدیک ایرفویل از مش غیرساختار یافته استفاده شد.

D

¹ Domain

² Mesh or Grid

³ Boundry Condition (B.C)

⁴ Gambit

⁵ Ansys Fluent

⁶ Chord line

⁷ Structure

⁸ Unstructure

شکل ٤: نمایی از شبکه و هندسه تولید شده نزدیک به ایرفویلها

پس از تولید شبکه، شرایط مرزی اعمال میشود. شرایط مرزی تعریف شده برای این مسئله، شرط ورودی سرعت^۱ برای ورودی جریان یکنواخت با سرعت مشخص، شرط فشار خروجی^۲ برای انتها و برای مرزهای افقی بالا و پایین شرط مرزی متقارن^۲، برای ایرفویلها شرط مرزی دیواره^۴ و شرط مرزی فصل مشترک^۵ برای مابین ناحیه دایروی داخلی و ناحیه استوانهای چرخشی میباشد (شکل ۵).

شکل ٥: ناحیه محاسباتی و شرایط مرزی اعمال شده برای مسئله

پس از شبکهبندی ناحیه محاسباتی و اعمال شرایط مرزی، تحلیل توربین به وسیله نرمافزار انسیس فلوئنت انجام شد. با توجه به اینکه سرعت جریان ورودی ۹ متر بر ثانیه در نظر گرفته شد، جریان تراکم ناپذیر^۶ میباشد. با توجه به اینکه جریان مورد بررسی در این کار جریان آشفته میباشد، لازم است شکل معادلات در قالب آشفته بررسی گردد. برای اعمال اثرات توربولانسی جریان از مدل

- 3 Symmetry
- 4 Wall

P

5 Interface

¹ Inlet Velocity

² Outlet Pressure

⁶ Incompressible

k-@ SST ، روش گسسته سازی معادلات روش حجم محدود و برای حل دستگاه معادلات از الگوریتم پیزو^۲ جهت کوپل کردن سرعت و فشار در معادلات ناویر استوکس استفاده شده است.

معادلات حاكم

معادلات حاکم برای حل جریان سیال تراکمناپذیر و ناپایا، معادله پیوستگی (۱) و معادله مومنتم (۲) می باشند.

$$\left(\vec{V}.\vec{V}\right) = 0 \tag{1}$$

$$\rho \frac{DV}{Dt} = \rho f - \nabla P + \mu \nabla^2 V \tag{7}$$

ضریب قدرت C_p توربین بادی محور عمودی بیان گر نسبت انرژی تولیدشده توسط توربین به کل انرژی باد عبور کرده از توربین، معادله (۳) می با شد. در این معادله، P توان کل، ρ چگالی هوا، A م ساحت جاروب شده تو سط توربین، V_{ω} سرعت باد جریان آزاد می باشد.

$$C_p = \frac{2.P}{\rho.A.{V_{\infty}}^3} \tag{(r)}$$

نسبت سرعت نوک پره روتور به سرعت جریان آزاد، نسبت سرعت نوک ^{7} که با حرف λ تعریف می شود. در معادله فوق R شعاع روتور و ${}_{0}$ سرعت دورانی روتور میباشد.

$$\lambda = \frac{R.\,\omega}{U} \tag{(f)}$$

نتايج و بحث

جهت اعتبارسنجی نتایج محاسبات، نمودار ضریب عملکرد توربین در مقابل نسبت سرعت نوک تهیه و با نتایج آزمایشگاهی ارائه شده توسط کستلی و همکاران (Castelli *et al.*, 2011) مقایسه شد (شکلع، الف). دلایل اختلاف اندک حل عددی با نتایج آزمایشگاهی، در نظر نگرفتن اتلافات و شبیهسازی به صورت دو بعدی می باشد. نتایج نشان داد که شبیه سازی دو بعدی با حداکثر اختلاف ۱۲ درصدی در نسبت سرعت نوک ۲/۵، از دقت مناسبی در مقایسه با نتایج تجربی برخوردار است.

P

(\$

¹ Finite Volume Method (FVM)

² PISO

³ Tip Speed Ratio (TSR)

میدان فشار برای پرههای توربین بادی داریوس در شکل ۶۰ ب نمایش داده شدهاست. سطح بالایی ایرفویل دارای کم_اترین فشار میباشد. نیروی لیفت از اختلاف فشار بین سطح بالا و پایین در هر پره به وجود میآید.

در شکل ^ع، ج میدان ورتیسیته حول روتور و نمایی از توربین در حال چرخش نشان داده شدهاست. از زاویه چرخش ۰ تا ۱۸۰ درجه بیش ترین جذب انرژی و در نتیجه بیش ترین توان تولیدی را داریم. جدا شدن گردابهها از سطح پرهها در بالادست جریان بر پرههای پاییندست تأثیر منفی گذاشته و باعث کاهش جذب انرژی در پاییندست می شود. تغییر مداوم زاویه حمله ، باعث جدایش جریان از سطح پرهها و سبب ایجاد پدیده استال^۱ یا واماندگی می شود. در حالت استال، توان تولیدی توربین به دلیل جدایش جریان از سطح پرهها و عدم استفاده از تمام طول وتر ایرفویل کاهش می یابد.

شکل ٦: الف) نمودار اعتبارسنجی حل عددی حاضر ب) میدان فشار برای ایرفویل ج) میدان ورتیسیته حول روتور

نتيجه گيرى

در این پژوهش روشهای مختلف مدلسازی جهت پیشبینی عملکرد توربینهای محور عمودی مورد بررسی قرار گرفت و یک نمونه توربین محور عمودی داریوس سه پره مستقیم با ایرفویل NACA0021 به صورت دو بعدی با استفاده از نرمافزار انسیس فلوئنت شبیهسازی شد. نتایج نشان داد که شبیهسازی دو بعدی در مقایسه با شبیهسازی سه بعدی و کارهای آزمایشگاهی علاوه بر هزینه محاسباتی کمتر، از دقت خوبی نیز برخوردار است. توربین بادی داریوس سه پره مستقیم در نسبت سرعت نوک ۲/۵ بهترین بازده را دارد. مدلهای آئرودینامیکی مومنتم، گردابهای و کسکید توانایی تصویرسازی میدان جریان حول روتور را ندارند. روشهای سیاف دی به خوبی میتوانند میدان جریان را حول روتور تصویرسازی کنند تا موجب درک پدیدههای آئرودینامیکی گردند. مزیت بزرگ روش سیاف دی نسبت به مدلهای آئرودینامیکی ذکر شده توانایی تحلیل و تصویرسازی میدان جریان اطراف پرهها و سرعت و دقت بالای محاسبات توربین میباشد.

¹ Stall

P

()

۱.

منابع

Tummala, A., Velamati, R. K., Sinha D. K., Indraja, V., Krishna V. H. 2016. A review on small scale wind turbines, Journal of Renewable and Sustainable Energy Reviews, Vol. 56, pp. 1351-1371.

Leung, D. Y. C., Yang, Y. 2012. Wind energy development and its environmental impact: A review, Journal of Renewable and Sustainable Energy Reviews, Vol. 16, pp. 1031-1039.

Mahale, P., Jangid, N., Gite, A. 2015. Vertical Axis Wind Turbine: A Lucid Solution for Global Small Scale Energy Crisis, Journal of Academia and Industrial Research, Vol. 3, No. 8, pp. 393-396.

Tillman, J. P. 2011. Improvements to vertical axis wind turbine blades to aid in selfstarting, M. Sc. Thesis, Eastern Illinois University.

Bhutta, M. M. A., Hayat, N., Farooq, A. U., Ali Z., Jamil, S. R., Hussain, Z. 2012. Vertical axis wind turbine–A review of various configurations and design techniques, Renewable and Sustainable Energy Reviews, Vol. 16, No. 4, pp. 1926-1939.

Óskarsdóttir, M.Ó. 2014. A General Description and Comparison of Horizontal Axis Wind Turbines and Vertical Axis Wind Turbines, M. Sc. Thesis, University of Iceland.

D'Ambrosio, M., Medaglia, M. 2010. "Vertical axis wind turbines: History, technology and applications.

Ali, M.H. 2013. Experimental Comparison Study for Savonius Wind Turbine of Two & Three Blades At Low Wind Speed, International Journal of Modern Engineering Research, Vol. 3, No. 5, pp. 2978-2986.

Burton, T., Sharpe, D., Jenkins, N. and Bossanyi, E. 2001. Wind energy handbook. John Wiley & Sons.

Spera, D.A. 2009. Wind Turbine Technology: Fundamental Concepts in Wind Turbine Engineering, Second, Edition. ASME.

Templin, RJ. 1974. Aerodynamic performance theory for the NRC vertical-axis wind turbine. NRC Lab. report LTR-LA-190, June, p. 29.

Wilson, R. E, Lissaman, P. B. 1974. Applied aerodynamics of wind power machines. Oregon State University, May.

D

Paraschivoiu, I. 1981. Double-multiple streamtube model for Darrieus wind turbines. Second DOE/NASA wind turbines dynamics workshop, NASA CP-2186, Cleveland, OH, February, p. 19–25.

Batista, N.C., Melício, R., Mendes, V.M., Figueiredo, J. and Reis, A.H. 2013. Darrieus Wind Turbine Performance Prediction: Computational Modeling. In Doctoral Conference on Computing, Electrical and Industrial Systems, pp. 382-391. Springer Berlin Heidelberg.

Larsen, H.C. 1975. June. Summary of a vortex theory for the cyclogiro. InProceedings of the 2nd US National conference on Wind Engineering Research.(1975-8), Colorad State University (Vol. 8, p. 1).

Hirsch, H. and Mandal, A.C. 1987. A cascade theory for the aerodynamic performance of Darrieus wind turbines. Wind Engineering, 11(3), pp.164-175.

Allet, A. S., Hallé, S., Paraschivoiu, I. 1999. Numerical Simulation of Dynamic Stall Around an Airfoil in Darrieus Motion. Journal of Solar Energy Engineering. Vol. 121/69.

Maître, T., Achard, J. L., Guittet, L., Ploesteanu, C. 2005. Marine turbine development: numerical and experimental investigations. Workshop on Vortex Dominated Flow Achievement and Open Problems, pp. 59-66.

Howell, R., Qin, N., Edwards, J., Durrani, N. 2010. Wind tunnel and numerical study of a small vertical axis wind turbine. Renewable Energy, (35), PP. 412–422.

Wang S, Ingham DB, Ma L, Pourkashanian, M, Tao Z. 2010. Numerical investigations on dynamic stall of low Reynolds number flow around oscillating airfoils. Computers and Fluids. 39(9), pp.1529–1541.

Castelli, M. R., Englaro, A., Benini, E. 2011. The Darrieus wind turbine: Proposal for a new performance prediction model based on CFD. Energy, (36), PP. 4919-4934.
Li, Ch., Zhu, S., Xu, Y., Xiao, Y. 2013. 2.5D large eddy simulation of vertical axis wind turbine in consideration of high angle of attack flow. Renewable Energy, (51), PP. 317-330.

P

Danao, L.A., Edwards, J., Eboibi, O. and Howell, R. 2014. A numerical investigation into the influence of unsteady wind on the performance and aerodynamics of a vertical axis wind turbine. Applied Energy, 116, pp.111-124.

Mohamed, M., Janiga, G., Pap, E., Thévenin, D. 2011. Optimal blade shape of a modified Savonius turbine using an obstacle shielding the returning blade. Energy Convers Manage, 52 (1): 236-242.